

27.4.2020

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Ma403-35

Ilveskorvenpuisto

Suunnittelualueena oleva Ilveskorvenpuisto rajautuu pohjoisessa Mustalahdentiehen, lännessä Kallvikintiehen, etelässä Kivisaarentien kerrostalotontteihin ja idässä Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen tonttiin. Puiston keskellä sijaitsee lampi, Kangaslampi, jonka ympärille puisto rakennettiin 1960-luvulla. Suunnittelualan pinta-ala on noin 3,9 hehtaaria, josta Kangaslammen osuus on noin 1,2 ha. Suunnittelu perustuu voimassa oleviin asemakaavoihin.

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä suunnittelun aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta.

Palautteet puistosuunnitelmaluonnoksesta VIO 6030/1–2 (esillä 8.1. – 22.1.2020)

Puistosuunnitelmaluonnos oli esillä Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, (Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki) ja Helsingin kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat (kohdassa Katu- ja puistosuunnitelmat) 8.1. – 22.1.2020 välisenä aikana. Tiedote puistosuunnitelmaluonnoksen esilläolosta ja asukastilaisuudesta lähetettiin puistoon rajautuvien kiinteistöjen omistajille ja päiväkodille sekä kaupunginosayhdistyksille. Mahdolliset kommentit suunnitelmaluonnoksiin pyydettiin toimittamaan 22.1.2020 mennessä.

Suunnitelmaluonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin Vuosaaren lukiossa (Vuosaarentie 7, 00980 Helsinki) tiistaina 14.1.2020 klo 17:30-19:00. Suunnitelmia esittelemässä ja kysymyksiin vastaamassa oli Helsingin kaupungin edustajia kaupunkiympäristön toimialalta (projektinjohtaja Camilla Lindroth-Vanhala, aluesuunnittelija Elise Lohman ja asemakaavoittaja Jussi Ukkonen) sekä suunnittelukonsulttien edustajat Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä ja Sitowise Oy:stä. Yleisötilaisuuteen osallistui n. 25-30 henkilöä ja suullista palautetta saatiin tilaisuudessa runsaasti.

Sähköpostitse saatiin yhteensä 6 palautetta: 5 palautetta saatiin yksittäisiltä henkilöiltä, joista osa oli osallistunut myös asukastilaisuuteen, minkä lisäksi saatiin yksi yhteinen mielipidekirjelmä Vuosaari-Seuralta, Vuosaari-Säätiöltä ja Vuosaari-toimikunnalta.

Samanaikaisesti puistosuunnitelman kanssa oli nähtävillä puiston viereisen ostoskeskuksen asemakaavamuutoshanke. Vuosaaren pohjoisen lähikeskustan OAS oli nähtävillä 13.1. – 31.1.2020. Kaavoittajalle annetuissa mielipiteissä esitettiin palautetta myös puiston suunnitteluun. Tärkeimpänä nousi toive, ettei puiston pinta-alaa pienennettäisi katu- ja täydennysrakentamisella. Palautteissa peräänkuulutettiin myös ekologisia arvoja, ympärivuotisuutta, leikkipaikan riittävää kokoa sekä oleskelu- ja pysähdyspaikkojen lisäämistä lampea kiertävälle reitille. Lisäksi tapahtumakäytön huomioiminen nousi esiin useassa palautteessa. Puistosuunnitelmaluonnosta on tarkastettu saatujen palautteiden pohjalta. Kaavoituksen saamiin palautteisiin vastataan OAS:n vuorovaikutusmuistiossa.

Puistosuunnitelmaluonnoksesta saadut palautteet

Yleisesti puiston kunnostamista pidettiin sekä yleisötilaisuudessa että kirjallisissa palautteissa hyvänä. Erityistä kiitosta saivat lammen kunnostus sekä yleisilmeen parannus. Alle on koottu saadut yleiset palautteet, joiden perässä koottuna konkreettiset kehitysehdotukset.

Yleinen palaute:

- Kiva, että Ilveskorvenpuistoa kunnostetaan!
- Pajut ja alppiruusut kuuluvat Ilveskorvenpuistoon.
- Alppiruusualueet tulee säilyttää ja mahdollisesti laajentaa.
- Uusi kulkuyhteys Kallvikintieltä puistoon vaikuttaa hyvältä.
- Suihkulähde on ajatuksena hieno, jos saadaan toteutettua.
- Penkkejä ja roska-astioita on oltava riittävästi.
- Leikkipuiston laitteet vaikuttavat hienoilta ja ovat varmasti lasten mieleen.
- Kuntoiluapaikka ja lammen kaikkien reunojen aktivointi on hyvä.
- Kivisaarenpolulta johtavan uuden käytävän tarpeellisuutta tarkasteltava.
- Rinteen loivennus ja lisääntyvät kulkureitit ovat erittäin tarpeellisia, sillä rinne on nykyisellään vaarallinen kulkea.
- Lampea ympäröivät puut ovat tärkeitä.
- Puiston kavennusta Kallvikintieltä Raide-Jokerin rakentamisen yhteydessä ei toivota.
- Suoalueen kunnostamista kannatetaan.
- Terijoensalavien poistaminen nähdään järkevänä, mutta salavien erikoisuudesta pidetään.
- Pyörätelineitä johonkin kohtaan.
- Toiminta-alueen välineiden valinta tulisi tehdä siten, että meluhaitat olisivat vähäiset.

Palaute:

Puistoon toivotaan kahvilaa ja/tai kioskia. Sijainniksi esitettiin kahta vaihtoehtoa: 1) poistuvan bussien kääntöpaikan paikalle tai 2) toiminta-alueen viereen oleskelunurmelle.

Vastaus:

Nykyinen kaava ei salli kahvilarakennuksen rakentamista puistoon, minkä vuoksi kahvilavarausta tutkitaan kaavamuutostyössä. Puistosuunnitelmassa esitetään kahvilapaviljongille aluevaraus poistuvan bussien kääntöpaikan alueelle. Nykyisen ostoskeskuksen tilalle tulevan rakennuksen alakerroksiin on suunniteltu palveluliiketilaa ja etualalle varaus terassille, jotka palvelevat myös puiston käyttäjiä.

Palaute:

Kahvilapaviljongille tulisi rakentaa terassi suotuisaan ilmansuuntaan ja jolta aukeaisi näkymät lammelle. Terassia voisi käyttää yleisötilaisuuksien esiintymislavana kesäisin.

Vastaus:

Nykyisen ostoskeskuksen tilalle tulevan rakennuksen alakerroksiin on suunniteltu palveluliiketilaa ja etualalle varaus terassille, jotka palvelevat myös puiston käyttäjiä. Laaja kiveysalue puutasoineen mahdollistaa tapahtumien järjestämisen.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Palaute:

Toiminta-aluetta voitaisiin rajata isoin puin, nykyisten terijoensalavien tapaan. Muutenkin puistoon toivotaan isoja puita luomaan varjoa.

Vastaus:

Tavoitteena on, että puisto liittyy saumattomasti ostoskeskuksen tontin uusiin ulkoalueisiin, minkä vuoksi rajaavaa elementtiä ei olla esitetty. Uusia puita kuitenkin istutetaan terijoensalavien tilalle eri puolille toiminta-aluetta. Yleisilme säilytetään avoimena, mikä edesauttaa sosiaalista kontrollia.

Lammen etelä-, länsi- ja itäpuolille jätetään paljon nykyistä puustoa, minkä lisäksi lampea reunustavat isot puut myös säilytetään pääosin. Auringolta suojaisia paikkoja tulee säilymään jatkossakin.

Palaute:

Lammen reunan puut tulee pääosin säilyttää, mutta harvennus sekä hoitoleikkaus on tarpeen.

Vastaus:

Suurin osa lammen rannan puista on tarkoitus säilyttää. Huonokuntoisimmat koivut poistetaan, jolloin saadaan myös näkymiä lammelle avattua. Lammen reunan puiden kunnosta pyydetään arboristin arvio, jonka avulla kaato- ja hoitotoimenpiteitä määritellään.

Palaute:

Suunnittelussa tulee ottaa huomioon puiston tapahtumakäyttö, mm. Elojuhlat, Valojuhlat ja pienemmät pop up -tapahtumat. Keskeisellä alueella tulee tarjota sähköpistokkeita tapahtumiin sekä varmistettava valaistuksen riittävyys. Puistoon tulee jättää myös avointa tilaa erilaisia tilaisuuksia varten.

Vastaus:

Puistoaukiolle suunnitellaan varaus tapahtumasähkölle, joka mahdollistaisi pienimuotoisia tapahtumia. Puistoaukion sekä ostoskeskuksen tonttiin rajautuvan aukiotilan mitoitusta tarkistetaan jatkosuunnittelussa, jotta tapahtumille jää riittävästi tilaa. Toiminta-alueen viereinen nurmialue toimii myös tapahtumien laajenemisalueena.

Palaute:

Vaihtoehtona suihkulähteelle voisi olla valotaideteos. Muutenkin puiston ympärivuotinen käyttö tulee ottaa huomioon ja vähentää valaistuksella ns. katvealueita. Ympärivuotisuus tulee ottaa huomioon myös kasvillisuudessa.

Vastaus:

Puiston ympärivuotinen viihtyisyys otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja erilaisia valaistavia kohteita ja tapoja tutkitaan. Lampea ympäröivien tervaleppien kohdevalaistus säilytetään ja käytävävalaistus uusitaan ja sitä lisätään.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Palaute:

Puiston kunnostamiseen toivotaan erityistä panostusta ja korkealaatuista lopputulosta, jolloin häiriökäyttäytymisenkin nähdään vähentyvän.

Vastaus:

Suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseen laatutasoon. Ns. häiriökäyttäytymistä pyritään vähentämään myös aktiivomalla lammen ympäristöä kauttaaltaan.

Palaute:

Yleisö-wc alueella olisi hyvä.

Vastaus:

Puisto on kooltaan sen verran pieni, ettei verkostotarkastelussa city-wc:n sijoittamista puistoon ole nähty tällä hetkellä tarpeellisena. Yleisö-wc:iden rakentaminen tapahtuu irrallaan puiston rakentamisesta, minkä vuoksi wc voidaan sijoittaa alueelle myös myöhemmin. Tähän varaudutaan esittämällä puistosuunnitelmassa aluevaraus yleisö-wc:lle sopivaan paikkaan.

Puiston laidalla sijaitsevassa ruokakaupan tiloissa on yleisö-wc, joka palvelee myös puiston käyttäjiä. Ostoskeskuksen uusiin liiketiloihin tulee myös joitakin wc-tiloja.

Palaute:

Puistokunnostuksen yhteydessä tulisi tutkia vielä mahdollisuutta rakentaa alikulku Kallvikintien poikki Rantakiventien kohdalla.

Vastaus:

Kaavoituksen alueellisessa tarkastelussa alikulku ei olla nähty tarpeellisena toteuttaa.

Palaute:

Vuosaaren rakennuttajana tunnetun Martti Ilveskorven muistokivi toivotaan säilytettävän ja sijoitettavan nykyistä näkyvemmin esille. Vaihtoehtoisesti Ilveskorvelle voitaisiin pystyttää kokonaan uusi muistomerkki.

Vastaus:

Muistokivi on esitetty suunnitelmassa siirrettäväksi uudelle sisääntuloaukiolle Kallvikintien ja Mustalahdentien kulmaukseen. Kiven sijaintia voidaan vielä tutkia, mutta joka tapauksessa muistokivi säilyy puistossa jatkossakin.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Palaute:

Leikkipaikalle toivotaan isoa liukumäkeä, trampoliinia, kiipeilytelinettä ja puumajaa.

Vastaus:

Aidatulle leikkipaikalle on esitetty suurta puumajoista inspiroitunutta leikkivälinettä, johon on integroitu erilaisia kiipeilytoimintoja sekä kaksi pitkää putkiliukumäkeä. Lisäksi leikkipaikalle tulee pienempien lasten välineitä mm. hiekkalaatikko sekä keinuja. Leikkipaikan ulkopuolelle, toiminta-alueelle on esitetty useampia maatrampoliiniryhmiä.

Palaute:

Nykyisin leikkipaikalla sijaitseva puinen ilvesveistos puupylvään päässä tulisi kunnostaa ja sijoittaa arvokkaalle paikalle leikki- ja toiminta-alueelle. Myös muita eläinfiguureita toivottiin ympäri puistoa.

Vastaus:

Ilvespatsas on tarkoitus kunnostaa ja se sijoitetaan leikkipaikalle. Muita eläinveistoksia ei ole alustavasti tarkoitus sijoittaa puistoon.

Palaute:

Puistoon tulee saada opastaulu kertomaan puistosta, minkä lisäksi ympäri lampea voitaisiin lisätä pienempiä infotauluja, jotka kertoisivat lammen kunnosta ja eläimistöä.

Vastaus:

Opas- ja infotaulujen sijoittamista puistoon tutkitaan jatkosuunnittelussa.

Palaute:

Lammen turvallisuuden parantamiseksi ehdotettiin pelastusrenkaiden sijoittamista lammen rannoille. Lisäksi lammen läheisyys leikkipaikasta sekä veteen laskeutuvien puutasojen turvallisuus huoletti.

Vastaus:

Suunnitelmaan lisätään pelastusrenkas yhden laiturin yhteyteen. Leikkipaikka on aidattu, joten yhteys lampeen tai veteen laskeutuville puutasoille ei ole suora. Veteen laskeutuvien puutasojen porrastumisen nähdään hidastavan vesirajaan pääsyä sekä vähentävän putoamisriskiä. Lammen aitaamista ei nähdä vaihtoehtona.

Palaute:

Kangaslammessa olevan pienen saaren kunnostamista tulisi pohtia kunnostuksen yhteydessä.

Vastaus:

Lammessa sijaitseva pieni saari on lintujen suuressa suosiossa, minkä vuoksi sen tilaan ei ole haluttu puuttua. Nähdään, että saarella on suurempi arvo luonnolle sekä katseluun kuin varsinaiseen ihmiskäyttöön.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Palaute:

Avosuosta voitaisiin kehittää toinen lampi, johon voitaisiin sijoittaa suihkulähde tai ns. vesiurut. Suihkulähteelle avautuisivat näkymät hyvin puistopolkujen ohella Kivisarentieltä ja Kallvikintieltä sekä viereiseltä rinteeltä.

Vastaus:

Suo on määritelty vastikään tehdyssä inventoinnissa uhanalaiseksi luontotyyppiä, minkä vuoksi suolle ei voida esittää ehdotetun kaltaisia toimenpiteitä. Suoalue pyritään ottamaan paremmin osaksi puistoa avaamalla näkyviä sekä rakentamalla sille pitkospuut.

Palaute:

Lammen ruoppausta pidetään välttämättömänä toimenpiteenä lammen veden laadun ja virkistysarvon parantamiseksi. Ruoppauksen ajankohta ennen puiston muuta kunnostusta nähdään parhaana.

Vastaus:

Lammen kunnostamisesta on tehty eri toimintatapoja vertaileva arviointi päätöksenteon tueksi. Parhaiksi vaihtoehtoisiksi nousivat imuruoppaus sekä veden vaihtuvuuden nopeuttaminen suodatettuja lisähulevesiä johtamalla. Molempia toimenpiteitä esitetään puistosuunnitelmassa.

Palaute:

Lammesta pitää saada pois karvalehtikasvusto, jolloin lampea voidaan käyttää erilaisiin aktiviteetteihin. Ehdotettuja aktiviteetteja ovat soutuveneet, polkuveneet sekä radio-ohjattavien pienoisveneiden uittaminen.

Vastaus:

Karvalehden poistaminen ainoana toimenpiteenä on vaikeaa ja voi järkyttää lammen vesitasapainoa ja tuoda tilalle runsaita levien massaesiintymiä. Karvalehti saattaa kuitenkin hävitä itsekseenkin, mikäli lammen rehevyytystasoa saadaan laskettua esimerkiksi ruoppaamalla. Tällöin uudet aktiviteetit ovat mahdollisia.

Palaute:

Lammen nykyiset laiturit ovat lokkien suosiossa, minkä vuoksi laiturit ovat usein käyttökelvottomassa kunnossa. Miten puututaan, etteivät lokit sotke uusia oleskelulaitureita?

Vastaus:

Lokit eivät ole juuri häiriöksi lammen rannoilla, minkä vuoksi osa uusista laitureista on suunniteltu enemmän rannan myötäisiä kuin pitkälle veden selälle ulottuvina. Myös uudet pitkänmalliset laiturit mahdollistavat oleskelun lähempänä rantaa, toisin kuin nykyiset laiturit, joissa oleskelu on ohjattu keskelle lampea.

Tiedoksi

Kirjallisten palautteiden antajat

Liite 1

KIRJALLINEN PALAUTE 1 (Yksityishenkilö, 15.1.2020)

Oli hienoa saada kuulla hienosta alustavasta suunnitelmastanne liittyen Vuosaaren Ilveskorvenpuistoon ja Kangaslampeen.

Yrittäkää säilyttää myös tuo kaunis rodopuisto. Puisto on täydessä kukassaan joka kesä.

Hiukan mietityttää tuo veteen laskeutuvat puutasot, jotka sinänsä on hieno idea. Olisiko pienten lasten turvallisuutta ajatellen parempi, jos puutasot olisi jotenkin reunustettu kaidemaisesti? Toki, silloin avaralta vaikuttava taso hiukan kärsii.

Jonkinmuotoinen kahvilaidea olisi kiva saada ihan puiston sisälle. Tunnelmallisesti se sopisi puistoon ja olisi huomattavasti parempi kuin ostoskeskuksen kivijalkakahvilavaihtoehdot.

Osa oleskelunurmesta saattaisi olla kahvilalle hyvä paikka. Siihen jäisi eteen vielä tilaa oleskelunurmikolle. Ja lasten leikkipaikka olisi lähellä. Valvovia silmiä (kahvilan käyttäjät) olisi enemmän silloin lammen reunalla. Oleskelunurmen paikka voisi olla myös sisääntuloaukion ja toiminta-alueen puolella välissä olevalla alueella.

Sisääntuloaukiolla kahvila olisi liian meluisassa paikassa ajatellen tulevaa raideliikennettä.

Jäätelökioskiyrittäjä olis myös hieno juttu.

Pyörätelineitä johonkin kohtaan.

Ilvespatsas on tärkeä. Sen kunnostaminen hieno asia. Ilves saisi jatkossakin istua jossain korkealla, sieltä se vahtisi puistossa kävijöitä. Muitakin eläinfiguureita, kuten orava, sorsa, ruutana, olisi kiva näkyä pitkin hiekkakäytäviä. Näissä voisivat lapset istua.

Toiminta-alueen vaihtoehdot olisi hyvä valita niin, että meluhaitat olisivat mahdollisimman pienet. Tässä ajatuksena säilyttää lammen ympäristön rauhallisuus niin eläimille kuin ihmisillekin ja 1960-70 luvun rauhallinen viihtyvyys. Aina ei tarvitse puistoissa olla uusia nykyajanvaihtoehtoja.

Luontopolkurasteja muutama (max. 5) alueelle. Selitys näkyville. Lammesta ja eläimistöä.

Lammen ympärille polkujen läheisyyteen valaistusta, jos vanhoja valaisimia ei jätetä paikoilleen.

Riittävästi roskiksisia, kenties vessa ja penkkejä lammen ympärille polun oikealle puolelle (ei lammen reunaan).

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

KIRJALLINEN PALAUTE 2 (Yksityishenkilö, 21.1.2020)

Kiva, että Iiveskorvenpuistoa kunnostetaan! Vaikka Kangaslampi on vaivainen lätäkkö, se antaa rehevyyttä ympäröivälle kasvillisuudelle. Pajut ja alppiruusut kuuluvat kuvaan. . .

Uusi kulkuväylä Kallvikintieltä puistoon vaikuttaa hyvältä. Paviljonkia, kahvilaa, jätskikioskia kaivataan. . .

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

KIRJALLINEN PALAUTE 3 (Yksityishenkilö, 22.1.2020)

Hei ja kiitos informatiivisesta asukasillasta,

Monta asiaa käytiinkin illan mittaan läpi, joten tässä vielä ranskalaisin viivoin muutamia hajahuomioita:

- Uuden ostarin länsipuolinen puistoaukio, rajausta voisi korostaa isoilla puilla. Poistettavan salavarivin tapainen rajaus leikki- ja toiminta-alueiden itäreunaan.
- Uuden, Kivisaarenpolulta puiston suuntaan esitetyn käytävän linjausta / tarpeellisuutta voisi harkita, poistettavaksi on merkitty kaksi hienoa, n. kymmenvuotiasta hevoskastanjaa.
- Isot, varjostavat puut tärkeitä, oltava mahdollisuus istua suojassa auringon paahteelta
- Suihkulähde on ajatuksena hieno, tosin käytännön syistä varmaan mahdoton huoltaa voimakkaan vesikasvuston takia, mikäli toiminta ei perustu erilliseen lampeen purkautuvaan vesijohtoon. Vaihtoehto voisi olla valoteos, joka toisi pirstystä pimeisiin syys- ja talvi-iltoihin.
- Sisääntuloaukiolle tai oleskelunurmen alueelle toiminta-alueen viereen voisi olla varaus pienelle, kevyelle kioskirakennelmalle tai autokioskille. Tosin kannattavuus taitaa olla huono ostarin läheisyydessä.
- Suoalueen kunnostaminen hyvä asia.
- Kuntoilupaikka ok.
- Riittävästi penkkejä.
- Kaiken kaikkiaan puistoon on hyvä saada kaupunkipuiston fiilis, mikä osaltaan suitsee juopposeurueiden asettumista puistoon nyt vakiintuneella tavalla. Asukasmäärän lisääntyminen alueella toivottavasti tukee myönteistä kehitystä.

KIRJALLINEN PALAUTE 4 (Yksityishenkilö, 22.1.2020)

Tammikuun 14. päivä esitelty Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen edustalla sijaitsevan Ilveskorven puiston suunnitelma on sisällöltään hyvä ja kannatettava luonnos. Seuraavassa esitän joitakin luonnoksen pohjalta nousseita ajatuksia ja taustatietoja jatkosuunnittelun lisäaineistoksi. Esityksen sisältö on annettu myös Vuosaari-Seuran, Vuosaari-Säätiön ja Vuosari-toimikunnan käyttöön.

1. Suoalue. Puiston eteläosassa sijaitsee turvealue, jota suunnitelman mukaan on tarkoitus hoitaa avoimena suona. Kosteina aikoina suolta valuu vesiä Kangaslampeen ja suolle tulee vesiä hulevesiputkesta Kivisaarentien alta. Suo on alunperin lammien eteläinen lahti, joka on soisunut umpeen ja erotettu rantaväylän kivivahvisteisella penkereellä lammesta. Suolle on läjitetty aikanaan lammien lietteitä, joita on kaivinkoneella vielä levitetty edellisen puistokunnostuksen yhteydessä. Kaupungin geoteknisen kartan mukaan turve on ennen rakentamista reunustanut koko lampeen ja ulottunut vanhan ostarin suunnassa nykyiselle parkkialueelle saakka. Ehdotan, että avosuolle kaivettaisiin allasmainen lammikko tai pikku lampi, johon voitaisiin sijoittaa suihkulähde tai jopa ns. vesiturut Lahden kaupungin Pikku-Vesijärven tapaan (ks. esim. Wikipedia). Pikku-Vesijärvi on erotettu aikanaan ratapenkereellä varsinaisesta Vesijärvestä ja se toimi 1900-luvun alkupuolella jätevesien purkualueena ja pilaantui täysin. 1998 kaupunki kuitenkin ruoppasi lammien ja sen viereen kaivettiin pienempi allas, johon Lahden Energia lahjoitti erittäin näyttävän suihkulähdekokonaisuuden, jossa valoilla, musiikilla ja vedellä saadaan aikaan hienoja näytöksiä pari kertaa päivässä (turistikohde). Syventyneen lammien veden laatu parani myös ratkaisevasti. Kangaslammella olisi mahdollisuudet samaan, vaikka vähän vaatimattomamminkin toteutettuna. Suihkulähteeseen vesi pumpattaisiin lammesta ja vesi virtaisi puroa pitkin takaisin lampeen samalla hapettuen ja puhdistuen. Kaarisiltakin puron yli on jo valmiina. Vuosaaren energialaitosten omistaja Helen voisi toimia meillä sponsorina! Suihkulähteelle avautuisivat näkymät hyvin puistopolkujen ohella Kivisaarentien ja Kallvikintien väyliltä sekä laivatalon viereiseltä harjunteeltä.

2. Lammien ruoppaus. Lahdessa Pikku-Vesijärvestä poistettiin kaivureilla ja autoilla sedimenttiä n. 59 000 kuutiota talvikaudella 1998, kun vesi oli ensin pumpattu lammesta pois. Ruoppaus maksoi tuolloin yli miljoona silloista markkaa. Kangaslammen pinta-ala on 1,2 ha, joten jos sen pohjalta poistettaisiin keskimäärin metrin kerros liejua, se tekisi noin 10 000 kuutiota eli kuudesosan Pikku-Vesijärven määrästä. Toinen mahdollisuus on imuruoppaus, jossa vetistä pohjaliejua pumpataan ensin ns. geotuubeihin kuivumaan ja kiinteytymään ennen poiskuskaamista. Geotuubeja olisi helppo sijoittaa esim. Kallvikintien penkereen viereen. Kangaslammen keskellä tehdyn tutkimuksen (Seppä ym. 1997) mukaan järviliejukerroksen paksuus on noin 2,5 metriä ja sen alla runsaan neljän metrin syvyydessä vedenpinnasta alkaa merenpohjaan aikanaan kerrostunut saviliejua ja savi. Veden syvyys oli näyttenottohetkellä lammien keskiosassa sijainneessa kairauskohdassa 173 cm. Lammien koillisrannassa aiemmin tehdyn geoteknisen kairauksen mukaan (Geotekninen kartta, 1989), savikerroksen paksuus on rannan kairauspisteessä yli 10 metriä, ja tiivis pohjamaa on 17,4 metrin syvyydessä. Tämä tarkoittaa sitä, että lammien kohdalla on ollut alunperin ehkä jopa 20 m syvä suppakuoppa, jonka sedimentit ovat runsaan 9 000 vuotta pitkän merivaiheen ja sitä seuranneen 3500 vuotta kestäneen itsenäisen järvivaiheen aikana vähitellen lähes täyttäneet. Pidän lammien ruoppaamista välttämättömänä, mikäli sen veden laatua ja virkistysarvoa halutaan parantaa. Ruoppaus olisi järkevintä toteuttaa ennen puiston muuta kunnostusta.

3. Kahvila (-konditoria). Puiston pohjoiskulmaan ehdotettu liiketilapaviljonki on lämpimästi kannatettava esitys. Ehkä Kallvikintiehen rajautuvaa paikkaa parempi sijainti kahvilalle (toiminnallisesti vaikkapa Sipoon N'avetta-kahvilan tyyppiselle ratkaisulle) olisi mielestäni kuitenkin toiminta-alueen viereinen oleskelunurmikko lammien itärannalla. Se olisi kauempana meluisasta Kallvikintiestä ja siitä avautuisivat hienot näkymät lammelle ja terassille paistaisi mukavasti iltapäiväaurinkokin. Se olisi myös helposti saavutettavista mm. uusista liike- ja asuntotiloista sekä ostoskeskuksesta ja siihen olisi vain noin puoli kilometriä Mustavuoren luonto- ja ulkoilupoluilta. Paviljongin terassia voisi käyttää yleisötilaisuuksien esiintymislavana kesäisin. Hyvin toteutettuna paviljonki voisi toimia alueen asukkaiden kohtaamispaikkana.

4. Kallvikintien alikulku. Puistokunnostuksen yhteydessä tulisi tutkia vielä mahdollisuutta rakentaa alikulku Kallvikintien poikki Rantakiventien kohdalla. Kallvikintien länsipuolelle on tulossa runsaasti uutta asutusta kadun varteen, Rantakiventien varteen sekä vähän etäämmälle Tankovainion alueelle. Se parantaisi yhteyksiä myös

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Ilveskorven puiston suunnasta Broändan ja Vartiokylänlahden ulkoilu- ja virkistysalueille. Alikulku avaisi turvallisen yhteyden vilkkaasti liikennöidyn Kallvikintien alitse suoraan puistoalueen ja läntisen asuinalueen välille vaikkapa päiväkotit- ja koululapsille. Tiepenkereen korkeus on noin 3-4 metriä eli suunnilleen sama kuin Heteniityn koulun kohdalla, joten alikulku olisi mahdollista rakentaa, ilman että sillä olisi vaikutusta esim. Kangaslammen vesitalouteen.

KIRJALLINEN PALAUTE 5 (Yksityishenkilö, 22.1.2020)

Puiston luonnos vaikuttaa hyvältä. Seuraavana muutama asia, joita haluan otettavaksi huomioon puistoa suunniteltaessa.

Lammen ruoppaus

Lammen ruoppaus ei pidä olla minään optiona vaan se pitää toteuttaa. Ruoppaus kannattaa tehdä ennen puiston kunnostusta, jotta ruoppaustöiden aiheuttama työmaa ei pilaa ympäristöä. Lammesta pitää saada pois karvalehtikasvusto, joka on pahentunut vuosi vuodelta. Lampea voitaisiin käyttää tällöin vaikka radio-ohjattavien veneiden uittamiseen. Nykyisin ei voi, koska ne tarttuvat kiinni karvalehtikasvustoon. Ruoppaustöissä kannattaa ottaa huomioon, että esim. saarelta on kaatunut ainakin yksi iso koivu itäpuolen laiturin eteen. Muutenkin pohjassa on ympäröivien puiden isompia ja pienempiä oksia. Kalakannasta voidaan sanoa, että lammessa elää ruutanoita. Pari vuotta jäiden lähdön aikaan oli vedessä n.10 kpl kuolleita noin 30 cm pitkiä haukia vatsa ylöspäin. Joku oli varmaan tuonut ne sinne kesällä, mutta eivät selvinneet talven yli. Ruoppaus on todella ehdoton, jotta lammen virkistyskäyttöä voitaisiin nostaa. Esim. polku- ja soutuveneiden vuokraustoimintaa. Nykylaitteilla voitaisiin varmaan myös todeta, onko siellä länsipuolen laiturin edustalla traktori edelleen pohjassa. Olen kuullut useammalta henkilöltä, että Kivisaaren asunto-osakeyhtiön huoltomies oli aurannut 1960-luvulla lapsille luistinradan jäälle ja jostain syystä traktori jäi yöksi jäälle ja aamulla paikalla oli vain iso avanto. Pelastuslaitos oli käynyt paikan päällä ja todennut, että se on niin syvällä mudassa, että sitä ei voida nostaa. Ruoppauksessa käytetty suodatussäkkimenetelmä, jota esiteltiin yleisötilaisuudessa, niin ne säkit voidaan laittaa suoalueelle suotautumaan.

Lasten leikkialueesta

Laitteet vaikuttavat hienoilta ja varmasti ovat lasten mieleen. Myös lapsilta voisitte kysyä, mitä he haluaisivat sinne. Asukastilaisuudessa yksi tyttöhen kertoi ja oli piirtänyt teille asioita, joita hän haluaisi. Nykyisellään erittäin tärkeä asia Ilveskorven puistossa on itse Ilves pylvään päässä. Se pitää ehdottomasti kunnostaa ja sijoittaa arvonsa ansaitsevalle paikalle leikki- ja puuha-alueelle. Hiekkalaatikossa oli vielä muutama vuosi sitten toinen puu-ilves, mutta se lahosi ja kaupunki poisti sen. Monessa lasten puistossa on ollut puueläimiä ja lapset pitävät niistä ja nimeävät puistotkin niiden mukaan. Nämä puueläimet elävöittäisivät monta paikkaa kaupungissa. Lapset pitävät myös laitteista, joissa voi istua ja kuvitella ajavansa sitä, esim. junat, autot, laivat ym. Aikoinaan Ilveskorvenpuistossakin oli puujuna vaunuineen, jossa meidänkin omat lapset leikkivät 80-luvulla. Kiipeily ja seikkailu ovat lapsille mieleen.

Puusto ja pensaat

Puut ovat hienot lammen rannalla, mutta niitä kannattaa vähentää, jos on monta rinnakkain. Puiden alimpia oksia, jotka sojottavat lammelle pitää poistaa, koska ne ovat pitemmiksi tulleina tuulella pudonneet lampeen. Lammen eteläpuolella on isoja alppiruusuja. Ne kannattaa suojella ja vaikka lisätä eri värejä, jotta niistä saadaan kaunis kokonaisuus. Mahdollisesti siirtääkin sopivampaan paikkaan. Nyt ovat hylätyn näköisiä. Muutama Terijoen salava kannattaa säästää, koska ovat erikoisen näköisiä ja kestävät suuria leikkauksia.

Tapahtumat ja sähkönsaanti

Alueella tullaan varmasti jatkossa järjestämään erilaisia tapahtumia. Nykyisin on muutaman vuoden ajan järjestetty lähiöaseman ja toimijaverkoston toimesta elokuussa Elojuhlat ja marraskuussa Valojuhlat. Kannattaa ottaa huomioon tällaiset tapahtumat ja niiden vaatimat tilat eli myös avointa tilaa riittävästi sekä 2- ja 3-vaihe-sähkön saanti tapahtumille.

Ilveskorven muistomerkki

Martti Ilveskorpi perusti Asuntosäästäjät ry:n, joka rakennutti paljon kohtuuhintaisia asuntoja. Vuosaaressa on paljon kyseisiä asuntoja ja jopa Vuosaaren siltakin. Puistossa on kivi kertomassa hänestä. Se pitää säilyttää ja valita sille hyvä paikka. Lisäksi siihen voisi laittaa taulu, jossa hieman selvitetään hänen osuuttaan Vuosaaren

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

rakentamisessa. Nykyisellään kivi laattoineen on niin huomaamaton, että moni ei ole havainnutkaan sitä. Voitaisiin ajatella kokonaan uutta muistomerkkiäkin.

Turvallisuus

Lammen rannalle pitää saada muutama pelastusrenkas naruineen. Nykyisellään ei ole mitään pelastusvälinettä. Lampeen on hukkunut aikojen saatossa muutama henkilö. Itsekin olen nähnyt yhden hukkuneen vainajan.

Muuta yleistä

Varaus kahvilarakennukselle pitää ehdottomasti tehdä puiston pohjoisnurkkaan osittain entiselle linja-autojen päätepysäkille. Alueella ei tällä hetkellä ole yhtään kahvilaa. Lähin löytyy vasta Kolumbuksesta. Tämä rakennus pitää varustaa terassilla, joka on lammelle päin. Näin ollen varmasti löytyy asiakkaita kahvilaan ja kesäaikaan terassille näköalana kunnostettu lampi. Puiston länsipään oleskelu- ja toiminta alueiden pitää olla avaria ja sinne ei saa rakentaa mitään kiinteää rakennusta. Esim. irralliselle jäätelö- ja nakkioskille pitää varata paikka sähköineen. Kun alueella tulee jatkossa olemaan enemmän ihmisiä, niin kannattaisiko ajatella yleistä uudenaikaista WC:tä tai sitten pohjoisnurkan liikerakennuksen yhteyteen.

Lopuksi

Lampi puistoalueineen on tämän alueen asukkaille erittäin merkityksellinen ja tärkeä. Myöskin sillä on suuri painoarvoalueen viihtyvyyteen. Sehän on Helsingin ainoita luonnonlampia ja erikoisuudessaan Pohjois-Vuosaaren maamerkki. Tehdään meidän Ilveskorven puistosta tasoltaan laadukas Aurinkolahtea vastaava alue eikä nyt säästetä rahaa, vaan tehdään kunnolla. Tämä tulee pitemmän päälle kannattavaksi monessa suhteessa myös vetovoimaisuudessa asukaskantaan.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

KIRJALLINEN PALAUTE 6 (Vuosaari-Seura, Vuosaari-Säätiö ja Vuosaari-toimikunta, 22.1.2020)

Vuosaari-Seura, Vuosaari-Säätiö ja Vuosaari-toimikunta pitävät Kangaslammen ympäristössä sijaitsevan Ilveskorvenpuiston kunnostusta hyvänä asiana ja nyt mielipiteitä varten esillä ollut puistosuunnitelman luonnosta pääpiirteittäin kannatettavana. Ohessa kuitenkin muutamia tarkennusehdotuksia sekä pohdittavaksi tarkoitettuja ideoita puistosuunnitelman jatkokehittämisen suhteen.

Kangaslammen vesitilanne

Kangaslampi on Helsingissä harvinainen luonnonmukainen järvi, joka oli itse asiassa ennen Östersundom-liitosta Helsingin ainoa mantereella sijaitseva järvi. Kangaslammen ruoppaaminen on kuitenkin välttämätöntä, mikäli sen veden laatua ja virkistysarvoa halutaan parantaa.

Lahden kaupungin Pikku-Vesijärvestä poistettiin aikanaan kaivureilla ja autoilla sedimenttiä noin 59 000 kuutiota, kun vesi oli ensin pumpattu lammesta pois. Kangaslammen pinta-ala on 1,1 hehtaaria, joten jos sen pohjalta poistettaisiin keskimäärin metrin kerros liejua se tekisi noin 10 000 kuutiota, eli ehkä kuudesosan Pikku-Vesijärven määrästä. Toinen mahdollisuus on imuruopaus, jossa vetistä pohjaliejua pumpataan ensin geotuubeihin kuivumaan ja kiinteytymään ennen poiskuljettamista. Geotuubeja voisi olla suhteellisen helppo sijoittaa esimerkiksi Kallvikintien penkereen viereen. Työ on luonnollisesti järkevintä toteuttaa ennen puiston muuta kunnostusta.

Suihkulähde ja vesiuurut

Kangaslammen eteläpuolella olevaa avosuota on tarkoitus hoitaa avoimena. Suo on alunperin lammen eteläinen lahti, joka on soistunut umpeen ja erotettu rantaväylän kivivahvisteisella penkereellä lammesta. Suolle on läjitetty aikanaan lammen lietteitä, joita kaivinkone vielä levitteli edellisen puistokunnostuksen yhteydessä. Kaupungin geoteknisen kartan mukaan turvealue on ennen rakentamista reunustanut koko lampea ja ulottunut vanhan ostarin suunnassa nykyiselle parkkialueelle saakka.

Avosuolle olisi mahdollista kaivaa pieni lammikko, johon voitaisiin sijoittaa suihkulähde tai jopa eräänlaiset vesiuurut Lahden Pikku-Vesijärven tapaan. Pikku-Vesijärvi on erotettu aikanaan ratapenkereellä varsinaisesta Vesijärvestä ja se toimi 1900-luvun alkupuolella jätevesien purkualtaana ja pilaantui täysin. Vuonna 1998 kaupunki kuitenkin ruoppasi lammen ja sen viereen kaivettiin pienempi allas, johon Lahden Energia lahjoitti erittäin näyttävän suihkulähdekokonaisuuden, jossa valoilla, musiikilla ja vedellä saadaan aikaan hienoja näytöksiä pari kertaa päivässä. Syventyneen lammen veden laatu parani myös ratkaisevasti. Kangaslammella olisi edellytykset samaan, vaikka vähän vaatimattomamminkin toteutettuna. Suihkulähteeseen vesi pumpattaisiin lammesta ja vesi virtaisi puroa pitkin takaisin lampeen samalla hapettuen ja puhdistuen. Kaarisiltakin puron yli olisi jo valmiina.

Jos avosuota kuitenkin halutaan jättää nykytilaansa ja sijoittaa suihkulähde suunnitelmaluonnoksen mukaisesti varsinaiseen Kangaslampeen, voisi vesiuuruidean sinänsä toteuttaa hyvin myös siellä. Tällöin suihkulähteen veden laatua edistävä vaikutus jäisi tietysti pois. Vuosaareissa voimallaisillaan vahvasti vaikuttava Helsingin kaupungin omistama Helen olisi luonteva taho hankkeen sponsoriksi.

Kahvilapaviljonki

Valmisteilla olevassa pohjoisen Vuosaaren lähikeskustan asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on ehdotettu tutkittavaksi liiketilapaviljongin sijoittamista Ilveskorvenpuiston pohjoiskulmaan. Allekirjoittajat kannattavat lämpimästi ajatusta. Kallvikintiehen rajautuvaa paikkaa parempi sijainti voisi mahdollisesti kuitenkin olla toiminta-alueen viereinen oleskelunurmikko lammen itärannalla. Alue olisi kauempana meluisasta Kallvikintiestä ja paikalta avautuisivat hienot näkymät lammelle ja kahvilan terassille paistaisi iltapäiväaurinko. Sijainti olisi myös helposti saavutettavista tulevista uusista liike- ja asunto-tiloista sekä ostoskeskuksesta. Terassi voitaisiin toteuttaa siten, että se toimisi samalla tarvittaessa esiintymiskorokkeena puistossa järjestettävissä erilaisissa tapahtumissa.

Yleistä

Leikkialue voisi olla suunniteltuun asukasmäärään ja nykyiseen käyttöön nähden luonnoksessa ehdotettua

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

suurempi. Muutamissa kohdin olisi tarpeen myös pyrkiä suunnittelulla eroon lammen kiertämisen pakollisuudesta, kohti lammen ympäristössä tapahtuvaa oleskelua ja poikkeilua. Tässä voisivat toimia välineinä erilaiset levähdyspisteet, polkujen pistot ympyrästä ulos, pöytäryhmät ja penkit, laiturit ja niiden riittävän laaja pinta-ala oleskelulle.

Oleskelualueen ympäristössä on syytä olla sopivan laaja yhtenäinen alue erilaisia tapahtumia varten. Samalla on syytä kiinnittää huomiota tilaisuuksiin tarvittavaan infrastruktuuriin, eli tehdä sähköpistokkeet ja valaistus riittäviksi sekä laatia alueen suunnittelu siten, että paikka mahdollistaa Wanhan Vuosaaren Elojuhlien ja muiden kyläjuhlien järjestämisen sekä myös erilaiset pienemmät pop up -tapahtumat, kuten ravintolapäivä, siivouspäivä, kirpputorit, myyjäiset, markkinat jne.

Ilveskorvenpuiston harvinaisen näyttävien alppiruusujen säilyttäminen on tärkeää, kuten myös ruusujen ajoittaiset nuorennusleikkaukset sekä muu vuosittainen hoito. Alppiruusualueen laajentamista voisi myös selvittää. Myös Kangaslammissa olevan pienen saaren kunnostamista tulisi pohtia nyt puiston uudistamisen yhteydessä.

Lopuksi

Allekirjoittajayhteisöt muistuttavat vielä, että Kangaslammen ympäristö ei saa tulla liian täyteen erilaisia valmiita rakenteita, vaan paikkaan tulee jättää myös vapaata tilaa monipuoliseen omaehtoiseen tekemiseen tai täysin vapaaseen oleskeluun. Suunnittelun päämääränä tulee myös olla Ilveskorvenpuiston ympärivuotinen käyttö ja ulkoilijoiden turvallisuuden tunteen parantaminen valaistuksen katvealueita välttämällä. Suoran valaistuksen ohella puuston ja maiseman maamerkkien kohdevalaistus sopii erityisen hyvin Helsingissä aika pitkään pimeään ja nykyään usein lumettomaan vuodenaikaan syksystä kevääseen.